

בבית המשפט העליון

בש"פ 3418/19

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. יצחק אברג'יל
2. שמעון סבח
3. עופר בוהדנה
4. יוסף (זיוז'ו) לוי

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996

כ"ד באייר התשע"ט (29.05.19)	תאריך הישיבה:
עו"ד סיגל בלום, עו"ד קורל שריג פאפו	בשם המבקשת:
עו"ד שמשון וייס, עו"ד לירז מאיר	בשם משיב 1:
עו"ד גלאון קפלנסקי, עו"ד לירון שרקוביק,	בשם משיב 2:
עו"ד ליגל יחזקאל	
עו"ד אלי בניה	בשם משיב 3:
עו"ד אהרון רוזה	בשם המשיב 4:

החלטה

בקשה להארכת מעצרו של המשיבים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק) ב-150 ימים החל מיום
6.6.2019 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 15-07-24984 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו, לפי המוקדם.

הרקע לבקשה

1. ביום 13.7.2015 הוגש נגד המשיבים 1-4 ונגד 14 נאשמים נוספים כתב אישום הכולל 13 אישומים הנוגעים לחברות בארגון פשיעה בינלאומי, במסגרתו היו חברי הארגון מעורבים בשורה של עבירות, בהן: עבירות רצח; ניסיונות לביצוע רצח של גורמים עמם היו מסוכסכים; עבירות של סחר, ייצוא, ייבוא והספקה של סמים בהיקפים גדולים; עבירות אלימות ועוד. פרשה זו זכתה לכינוי "פרשה 512" ופרטיה הוצגו בהרחבה בהחלטות קודמות אשר ניתנו על ידי בית משפט זה (ראו: בש"פ 6446/16 מדינת ישראל נ' אברג'יל (11.9.2016); בש"פ 2853/17 מדינת ישראל נ' פלוני (19.4.2017) (להלן גם: הפרשה)). על כן, פטור אני מלחזור עליהם בהרחבה ואביא אך את עיקרי הדברים הדרושים לענייננו.

2. על פי עובדות כתב האישום, משיב 1 עמד בראש ארגון הפשיעה ומופנים נגדו עשרה אישומים אשר המרכזי בהם הוא רצח משולש ברחוב יהודה הלוי בתל אביב, אשר אירע בעת ניסיון להביא לחיסולו של זאב רוזנשטיין. בנוסף, מיוחסים למשיב עמידה בראש ארגון פשיעה, עבירות סחר בינלאומי והספקה של סמים בהיקפים של מאות מיליוני שקלים, עבירות מס והלבנת הון. למשיבים 2-4 מיוחסות 3 עבירות רצח ועבירות אלימות נוספות.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להארכת מעצרו של המשיבים עד תום ההליכים נגדם. במסגרת הבקשה נטען לקיומן של ראיות לכאורה המבססות את העבירות בהן הם מואשמים וקיומן של עילות מעצר רבות נגדם. ביום 2.5.2016 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של משיבים 2 ו-4 עד תום ההליכים נגדם תוך שהוא קובע כי מתקיימות ראיות לכאורה וכי הם שימשו בתפקיד מרכזי ומשמעותי בארגון הפשיעה. עררים שהוגשו על החלטה זו נדחו (בש"פ 4398/16 טבח נ' מדינת ישראל (26.6.2016); בש"פ 4212/16 לוי נ' מדינת ישראל (30.6.2016)). ביום 12.7.2016 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של משיב 3 עד תום ההליכים נגדו, בציינו כי עובדות כתב האישום, כמו גם עברו הפלילי, מלמדים על המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו. ביום 27.3.2017 הסכים משיב 1 לבקשה למעצרו עד תום ההליכים.

4. משעה שעברו למעלה מתשעה חודשים ומשפטם של המשיבים טרם הסתיים, נדרש בית משפט זה לעניינם מספר פעמים, וזו הבקשה השלושה עשר להארכת מעצרו.

טענות הצדדים

5. לטענת המבקשת, הארכת המעצר מתחייבת נוכח העבירות המיוחסות למשיבים בכתב האישום המלמדות על קיומו של ארגון פשיעה רב זרועות, אשר אינו בוחל באמצעים להשגת מטרותיו. אם לא די בכך, הרי שלמשיבים עבר פלילי מכביד המלמד אף הוא על מסוכנותם הרבה. עוד ציינה המבקשת כי קיים חשש להימלטותם של המשיבים מאימת הדין וכן לשיבוש מהלכי משפט נוכח העבירות החמורות המיוחסות להם והעונשים הכבדים הצפויים להם, אם יורשעו. בהקשר זה ציינה המבקשת כי עובדות כתב האישום מלמדות כי למשיבים קיימת התשתית וקיימים האמצעים המאפשרים להם להימלט מהארץ וכי נאשם 9 בכתב האישום, אשר היה במעצר בפיקוח אלקטרוני, אף הצליח לא מכבר לעשות כן.

6. באשר למהלך הדיונים בתיק העיקרי, נטען כי פתיחת המשפט התעכבה, בין היתר, לנוכח ההיקף יוצא הדופן של חומרי החקירה ובשל עניינים הנוגעים לייצוגם של הנאשמים, בדגש על משיב 1, אשר הביאו לעיכוב ממושך בתחילת ניהול המשפט. נכון לעת הזאת, פרשת התביעה הסתיימה לאחר שנשמעו 72 עדי תביעה, ביניהם 5 עדי מדינה, כאשר לאור הסכמות הצדדים התייגרה העדתם של 260 עדים נוספים. כמו כן, ביום 16.12.2018 החלה להישמע פרשת ההגנה ודיוני הוכחות מתקיימים במתכונת של שלוש ישיבות בשבוע.

7. ראשית ייאמר כי בפני כל המשיבים טענה משותפת, לפיה בית משפט זה עוד לפני שנתיים, נתן החלטה (בש"פ 5008/17 מדינת ישראל נ' אברג'יל (17.7.2017) (כב' השופטת (בתוארה אז) א' חיות), ובה קבע כי עם סיום שמיעת עדי המדינה הרלוונטיים ניתן יהיה לבחון את סוגיית המשך מעצרו של המשיבים, בדגש על משיבים 3 ו-4, ובמידת הצורך להסתייע בשירות המבחן על מנת לבחון חלופות אפשריות למעצרו. אך למרבה הצער מאז לא קרה דבר למרות שהסתיימה זה מכבר פרשת התביעה.

8. משיב 1 טען כי חרף התחזית החיובית והעקבית של המבקשת בכל 12 הבקשות שהוגשו עובר להגשת בקשה זו, על פיה ההליך יגיע לסיומו תוך פרק זמן קצר, ההליך טרם הסתיים. כעת גם ניתן להיווכח כי ל"נבואה" אופטימית זו של המשיבה אין היתכנות. אכן, אין למי מהמשיבים טענה כלפי בית המשפט באשר לקצב ניהול המשפט. נקבעו בעבר ונקבעו לעתיד 3 ישיבות שבועיות מידי שבוע ובית המשפט אף שינה את מועד יציאתו לפגרה לשם קידום ניהול התיק. ברם, קיימים נתונים עובדתיים ואובייקטיביים המונעים את סיומו המהיר של ההליך. היינו מורכבות האישומים העומדים נגד המשיבים וריבוי העדים, הן עדי תביעה והן עדי הגנה. בהקשר זה צוין כי אמנם פרשת ההגנה החלה והנאשם השישי במספר מסר את עדותו בבית המשפט, אלא שיש לשמוע את עדויותיהם

של שמונת הנאשמים האחרים, ורשימת עדי ההגנה כוללת כ-140 עדים. לא ניתן להשלים עם התמשכות ההליכים בפרשה זו, שאירעה לפי הטענה בראשית המאה הנוכחית. מדובר אפוא "בחוסר הגינות שלטונית בסיסית", שעה שמדובר בנאשם שלימינו עומדת חזקת החפות הנמצא במעצר מלא במשך 4 שנים. על כן, יש לבחון אפשרות לשחרור המשיב לחלופת מעצר.

9. משיב 2 הביע את הייאוש, התסכול וחוסר האונים הנובעים ממצבו. לדבריו, בקצב ניהול המשפט הצפוי, יש רגליים מוצקות לסברה כי הוא ימצא כ-8 שנים מאחורי סורג ובריה עד אשר יוכרע דינו. יתר על כן, רוב העדים אשר העידו ואשר עומדים להעיד אינם מתייחסים אליו. עוד נטען כי התביעה מעריכה את התקדמות המשפט באופן לא ריאלי, כאשר צפויות להישמע עוד עדויות רבות. אכן, יש למשיב עבר פלילי והוא ריצה בעברו מאסר. ברם, הגיע העת לשחררו בשים לב לכך שישנם נאשמים אחרים שחלקם בביצוע העבירות הנטענות גדול יותר משלו אשר אינם כבולים עוד במעצר. לבסוף נטען כי המעצר קשה לו ביותר. הוא עיוור בעין אחת וסובל מבעיות במעינים, ונוטל תרופות מגוונות רבות. לאור האמור ביקש המשיב כי בית המשפט ישקול את שחרורו ולכלל הפחות יורה על הכנת תסקיר מעצר מעודכן בעניינו.

10. משיב 3 הצטרף לטענת יתר המשיבים לפיה לאחר 4 שנות מעצר הכף נוטה לשחררו. לטענתו, מיוחס לו רק אישום אחד מתוך אישומים רבים ותפקידו בארגון, לפי הנטען, היה ביצועי ולא ארגוני. עד המדינה אשר העיד בעניינו סיים את עדותו לפני שנתיים, ומאז לא העידו עדים נוספים שיש בעדותם כדי לתרום להרשתתו. לפיכך לא קיים בסיס לטענה כי הוא עלול לשבש את המשך ההליך. כמו כן, מסוכנותו, אם קיימת, אינה יכולה להצדיק את המשך מעצרו בהתחשב בחלוף הזמן כאמור.

11. משיב 4 הלין על כך שמנגנון הגשת הבקשות מטעם המבקשת לפי סעיף 62 לחוק הפך להליך מעין אוטומאטי, כאשר במסגרתו מוגשות פעם אחר פעם בקשות דומות. הוא עמד על חריגות המקרה הבאה לידי ביטוי בכך שהנאשמים במקרה זה נמצאים במעצר מאחורי סורג ובריה במשך 4 שנים לפני שהוכרע דינם, כאשר עוד חזון למועד. התביעה אף איננה מציינת בבקשתה את המועד המשוער לסיום המשפט. גם לגביו נטען כי רוב האישומים אינם מתייחסים אליו, כאשר מקרב אלו שניהלו את הארגון יש כאלה אשר שוחררו זה מכבר ממעצרו. אכן, גם הוא בעל עבר פלילי, אך עניין זה אינו יכול לעמוד לו לרועץ בנסיבות אלו ולמנוע באופן גורף את שחרורו גם בחלוף 4 שנים. הישארותו במעצר בעת הזו גם אינה עולה בקנה אחד עם החלטות קודמות של בית משפט זה.

12. בתשובה לטענות המשיבים ציינה המבקשת כי אכן נבצר ממנה להעריך את תום המשפט. ברם, דבר זה נעוץ בכך שאין בידיה הערכה על אודות מספר העדים וראיות ההגנה שבדעת המשיבים להציג לפני בית המשפט. עם זאת, חלקם של הנאשמים אשר טרם מסרו את עדויותיהם קטן יותר מחלקם של אלו שמסרו זה מכבר את עדויותיהם לפני בית המשפט. אין גם מקום להשוות בין עניינם של המשיבים לעניינם של אלו אשר שוחררו זה מכבר. איש איש לפי סגולותיו, איש איש לפי נסיבותיו, ואיש איש לפי הקריטריונים אשר הופעלו לגביו. באשר להחלטה בבש"פ 5008/17 הנזכר, הרי שהחלטה שניתנה בו הייתה נכונה לשעתה, לפני קיום הליך גישור שהתקיים בין התביעה לבין המשיבים, והדברים השתנו מאז ועד היום.

דיון והכרעה

13. לאחר עיון בבקשה ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל ביחס לכל המשיבים בהסתייגות אחת שתפורט להלן.

14. במסגרת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק נדרש בית המשפט לבחון את קצב התקדמות ההליך העיקרי אל מול המסוכנות הנשקפת מן הנאשם ולאזן בין זכויותיו ובין שמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי (בש"פ 4143/14 מדינת ישראל נ' עידן רחמים, פסקה 6 (10.7.2014); בש"פ 4733/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 10 (15.6.2017)). בתוך כך, על בית המשפט לתת את הדעת על אופי העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות הנשקפת ממנו ועוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות לפי סעיף 21 לחוק המתקיימות בו.

15. במקרה דנן, העבירות בהן מואשמים המשיבים הן מהחמורות בספר החוקים. לפי הנטען, המשיבים ביצעו מספר מעשי רצח וניסיונות לביצוע רצח ובתוך כך הביאו למותם ולפציעתם של אזרחים חפים מפשע. לכך יש לצרף את עברם הפלילי הנרחב של המשיבים אשר בגינו ריצו עונשי מאסר ארוכים ואף הוא מעיד על מסוכנותם הרבה. כך, משיב 1 נידון לעונש של 18 שנות מאסר בגין שורת עבירות ובהן רצח, ניסיון לרצח ועבירות סמים. כמו כן, עומדות לחובתו הרשעות במדינות נוספות. משיב 2 הורשע 12 פעמים בגין עבירות אלימות, רכוש וסמים ובעקבות הרשעות האחרונה משנת 2010 בגין קשירת קשר לביצוע פשע וסיוע לאחר מעשה, ריצה 7 שנות מאסר. משיב 3 הורשע 9 פעמים בגין עבירות רכוש, אלימות ומתן אמצעים לביצוע פשע. משיב 4 הורשע 8 פעמים בגין עבירות אלימות, סיכון חיי אדם והחזקת סכין.

16. נוכח האמור, קשה לתת אמון במשיבים כי הם יקיימו את תנאי השחרור כנדרש מהם. כמו כן, בנוסף למסוכנות הנשקפת מהם, קיימת סכנה לא מבוטלת כי המשיבים ינסו להימלט מן הדין. כפי שצוין לעיל, עסקינן בארגון פשיעה בינלאומי, לו עומדים האמצעים והתשתיות לאפשר ניסיון מסוג זה. חשש זה מתחזק לנוכח העונשים הכבדים הצפויים למשיבים, ככל ויורשעו בדין.

17. אין לכחד כי במצב דברים רגיל, הימשכות המעצר לתקופה כה ארוכה הינה בלתי שגרתית והיה בה כדי לשקול בחינתה של חלופת מעצר. כמו כן, הארכת מעצר למשך 150 ימים הינה הארכה חריגה ואף המבקשת אינה נוהגת כדבר שבשגרה להגיש בקשה להארכת מעצר לפרק זמן זה. ברם, אין ענייננו במצב דברים רגיל. הפרשה בה מואשמים המשיבים הינה פרשה חריגה בגודלה, נרחבת ומסועפת הכוללת 18 נאשמים ו-13 אישומים. דומה כי בדיוק למקרים מעין אלה התכוון המחוקק בסעיף 62(ב) לחוק המאפשר הארכת מעצר לתקופה זו "בשל סוג העבירה, מורכבותו של התיק או ריבוי של נאשמים, עדים או אישומים". כמו כן, כפי שכבר צוין לעיל, בית המשפט המחוזי מקיים את דיוני ההוכחות באופן יעיל ואין מחלוקת בין הצדדים כי הוא עושה מאמצים ניכרים על מנת שההליך יתקדם בקצב משיביע רצון.

18. יחד עם זאת, נראה כי הגיעה העת האמורה בהחלטת הנשיאה א' חיות בבש"פ 5008/17 ובשלה השעה ששירות המבחן יערוך תסקיר על אודות משיבים 3 ו-4, שבכירותם במדרג הארגון אינה זהה לשני המשיבים האחרים, וזאת עד ליום 1.7.2019. לאחר קבלת התסקיר בית המשפט המחוזי יפעל לפי שיקול דעתו והבנתו.

19. לאור כל זאת ובכפוף לאמור בסעיף 18 דלעיל, אני מקבל את הבקשה ומורה על הארכת מעצרו של המשיבים ב-150 ימים החל מיום 6.6.2019 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 24984-07-15 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ה באייר התשע"ט (30.5.2019).

ש ו פ ט